

LAKIALOITE 61/2010 vp

Laki perusopetuslain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteen tarkoituksena on tarkentaa perusopetuslakia niin, että myös koululaisille taataan turvallinen ja terveellinen opiskeluympäristö. Terveellisellä ympäristöllä viitataan tässä ympäristöön, jossa ei tapahdu altistumista terveydelle

haitalliselle aineelle tai olosuhteelle siten, että sairauden tai sen oireiden ilmeneminen on mahdollista johtuen ympäristössä olevasta tekijästä, tai ympäristöön, jossa ei tapahdu olosuhteesta aiheutuvaa sairautta tai terveyden häiriötä.

PERUSTELUT

Rakennusten huono sisäilman laatu on yksi maamme suurimmista ympäristöterveysongelmista. Kosteus- ja homevaurioiden vuoksi välitöntä korjaustarvetta on noin 1 300 koulussa. Lapset viettävät elämästään vähintään 12 vuotta koulussa, ja siitä syystä opiskeluympäristön terveellisyydellä ja turvallisuudella on suuri merkitys. Pahimmassa tapauksessa altistus kosteus- ja homeongelmille alkaa päiväkodissa ja jatkuu läpi koko kouluajan. Jatkuva altistuminen voi johtaa krooniseen allergiaan ja astmaan, jotka seuraavat mukana koko loppuelämän. Suomessa sairastuu vuosittain noin 3 000 lasta astmaan. Työntekijöitä suojaa ammattitautilaki, ja heillä on mahdollisuus hakeutua tutkimuksiin lain edellyttämin tavoin. Ammattitautilaki ei kuitenkaan suojaa lapsia, vaikka heidän sairautensa syynä on epäterve ympäristö.

Työturvallisuuslaissa on säädetty, että työpaikka ei saa aiheuttaa työntekijöiden terveydel-

le vaaraa. Lain tarkoituksena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä ennaltaehkäistä ja torjua työtapaturmia, ammattitautia ja muita työstä ja työympäristöstä johtuvia työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden haittoja. Työnantajan lisäksi kunnan terveystyönsuunnittelijat vastaavat lain noudattamisen valvonnasta ja lain toteuttamisesta. Mielestäni samojen periaatteiden tulisi koskea myös lasten "työympäristöjä", päiväkoteja ja kouluja. Lapset ja nuoret viettävät paljon aikaa koulussa, ja myös heitä tulee heikoimpina ja haavoittuvaisimpina koskea samat työympäristöä säätelevät määräykset.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

perusopetuslain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perusopetuslain (628/1998) 29 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 477/2003, seuraavasti:

29 §

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen ja terveelliseen opiskeluympäristöön.

Turvallinen ja terveellinen opiskeluympäristö tulee taata, jotta voidaan parantaa opiskelu- ja työympäristöä ja olosuhteita oppilaiden ja opettajien opiskelu- ja työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä ennaltaehkäistä ja torjua tapaturmia, ammattitauteja ja altistumista terveydelle haitalliselle aineelle tai olosuhteelle, jos sairauden tai sen oireiden ilmeneminen johtuu ympäristössä olevasta tekijästä tai olosuhteesta.

Koulutuksen järjestäjä on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan koululaisten ja työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta työssä. Tässä tarkoituksessa koulutuksen järjestäjän on otettava huomioon opiskeluun, opiskeluolosuhteisiin ja muuhun ympäristöön samoin kuin koululaisten henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat. Koulutuksen järjestäjän on suunniteltava, valittava, mitoitettava ja toteutettava olosuhteiden parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Huolehtimisvelvollisuuden laajuutta rajaavina tekijöinä otetaan huomioon epätavalliset ja ennalta arvaamattomat olosuhteet, joihin koulutuksen järjestäjä ei voi vaikuttaa, ja poikkeukselliset tapahtumat, joiden seurauksia ei olisi voitu

välttää huolimatta kaikista aiheellisista varotoimista.

Koulutuksen järjestäjän on suunniteltava, valittava, mitoitettava ja toteutettava opiskeluolosuhteiden parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Tällöin on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavia periaatteita:

- 1) vaara- ja häirtatekijöiden syntyminen estetään;
- 2) vaara- ja häirtatekijät poistetaan tai, jos tämä ei ole mahdollista, ne korvataan vähemmän vaarallisilla tai vähemmän haitallisilla;
- 3) yleisesti vaikuttavat suojelutoimenpiteet toteutetaan ennen yksilöllisiä; ja
- 4) tekniikan ja muiden käytettävissä olevien keinojen kehittyminen otetaan huomioon.

Koulutuksen järjestäjän on jatkuvasti tarkkailtava opiskeluympäristöä, opiskeluyhteisön tilaa ja opetustapojen turvallisuutta. Koulutuksen järjestäjän on myös tarkkailtava toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta opiskelun turvallisuuteen ja terveellisyyteen.

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että turvallisuutta ja terveellisyyttä koskevat toimenpiteet otetaan huomioon tarpeellisella tavalla organisaation kaikkien osien toiminnassa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2010

Merikukka Forsius /kok